

TRABALLO SEMANAL

(11 – 17 de maio)

O traballo desta semana consta dos seguintes apartados:

Recordade enviarnos as 2 fotos e a frase os que aínda non o fixestes.

▪ **CORRECCIÓNS:**

- Comprensión lectora “A tsarina e o gusli”.
- Comprensión lectora “Comecocos de papel”.
- Sociais Unidade 7: “Do absolutismo ao liberalismo”.

▪ **AUTOAVALIACIÓNS:**

- Matemáticas Unidade 11: “Capacidad y Volumen”.

▪ **NOVAS TAREFAS:**

- **LINGUAS:** Actividades de Comprensión lectora e de Expresión.
- **SOCIAIS:** Unidade 8: “España e Galicia no século XX”.

CORRECCIÓN LINGUA:

A tsarina e o gusli

Corrixe o exercicio de Comprensión lectora da semana pasada. Non téis que poñerlle nota. Unicamente repite os exercicios que fallaches.

1. Como se comunicou o tsar coa tsarina?

- A Por carta.
- B En persoa.
- C Por pomba mensaxeira.
- D Facendo unha chamada.

2. Como conseguiu a tsarina que liberasen o seu marido?

Resposta persoal. Como exemplo: a tsarina foi a Xerusalén disfrazada de trovador e ao rei gustoulle moito a súa música, tanto que lle ofreceu o que quixera a cambio e ela pediulle o seu marido prisioneiro.

3. Por que o tsar non a reconece?

- A Porque vai disfrazada de home.
- B Porque vai disfrazada de músico.
- C Porque pintou a cara de negro.
- D Porque lle fai un encantamento máxico.

4. O tsar ignora a tsarina cando chega ao palacio?

- Si
- Non

Explica en que momento do texto se sabe isto: cando el chega, saúda todo o mundo e a ela nin a mira.

5. Quen lle fai saber ao tsar que o rescatou a súa muller?

- A Uns nenos.
- B Os ministros.
- C A mesma tsarina.
- D Decátase el só cando a ve disfrazada.

6. Escolle a alternativa correcta:

- A O narrador é omnisciente.
- B Os verbos están todos en tempo presente.
- C Só se pode falar dun escenario en toda a rondalla.
- D O autor desta rondalla é moi popular, é un conto de autor.

CORRECCIÓN LENGUA:

Comecocos de papel

Corrige el ejercicio de Comprensión lectora de la semana pasada. No tienes que ponerle nota. Únicamente repite los ejercicios que fallaste.

1. ¿Qué forma geométrica tiene cada una de las cuatro partes del comecocos?

- A Cuadrada.
- B Triangular.
- C Forma de pirámide.
- D Forma de hexágono.

2. ¿Por qué se puede decir que este comecocos es didáctico?

Porque permite ejercitar la conjugación de algunos verbos.

3. ¿Qué categoría gramatical nos permite repasar?

- A Los verbos.
- B Los nombres.
- C Los adjetivos.
- D Los adverbios.

4. ¿Cuántos niños pueden jugar en cada tirada?

- A Dos.
- B Tres.
- C Cinco.
- D Toda la clase.

5. ¿Dónde se anotan las respuestas correctas?

- En el interior de la pirámide
- En la cara externa de la pirámide

¿Para qué se hace de esta forma?

Para poder comprobar inmediatamente si se ha acertado o no.

6. ¿Qué conjugaciones repasaremos con este comecocos?

- Primera Tercera
- Segunda

- Busca en la lectura un ejemplo de cada conjugación y anótalos por orden:
1ª conjugación: *creado* / 2ª conjugación: *conocían* / 3ª conjugación: *vivía*.

SOLUCIÓNS

AUTOAVALIACIÓN

SOCIAIS

UNIDADE 7

Do absolutismo ao liberalismo

INSTRUCCIÓNS:

Vas calificar o teu exercicio. Para iso debes seguir estes pasos:

1. Corrixes cada pregunta. Ponlle unha nota a cada unha con estes criterios:

- Está ben e contesteina sen consultar (lapis) 3 puntos.
- Está ben, pero tiven que consultar o material (boli) 2 puntos.
- Está ben en parte ou está incompleta..... 1 punto.

2. Suma todos os puntos conseguidos. Para obter a túa nota, consulta esta táboa:

- Se téas 24 puntos, a túa nota é 10
- Se téas entre 22 e 23 puntos, a túa nota é 9
- Se téas entre 20 e 21, a túa nota é 8
- Se téas entre 18 e 19 puntos, a túa nota é 7
- Se téas entre 16 e 17 puntos, a túa nota é 6
- Se téas entre 12 e 15 puntos, a túa nota é 5
- Se téas menos de 12 puntos, síntoo... Está suspenso. **Debes repetir os exercicios que fallaches.**

3. Recorda enviar ao correo de gmail a nota que obtiveches.

Nome:

Curso:

Silvia e Pedro están de vacacións en Cádiz cos seus avós. Paseando pola cidade chegan á praza de España onde ven lles chama a atención un gran monumento.

Os seus avós explícanlles que a magnánima escultura se construíu en 1912 para conmemorar os cen anos da redacción da primeira Constitución española.

Silvia explícalle ao seu irmán que unha Constitución é un texto que garante os dereitos das persoas dun Estado e expón os seus deberes como cidadáns.

- 1. Os avós explícanlles que antes da existencia das Constitucións europeas os monarcas absolutos gobernaban dunha forma totalitaria. Silvia cre que non eran os monarcas absolutos, senón os liberais.**

Quen ten razón? Os avós teñen razón.

Por que? Os monarcas absolutos concentraban todos os poderes.

- 2. Almorzando, Silvia le nunha revista que a Guerra da Independencia do século XVIII dividiu a poboación entre liberais, absolutistas e afrancesados...**

- A Nin os afrancesados nin os liberais eran patriotas.
- B Os absolutistas defendían as ideas da Ilustración.
- C Os liberais apoiarían a Fernando VII sempre que xurara a Constitución.
- D Os afrancesados non querían implantar os principios da revolución francesa.

- 3. Que é unha República, e unha Monarquía? España é unha República ou unha Monarquía?**

- *República*: Sistema político no que o xefe de estado é un presidente que se elixe mediante eleccións democráticas.
- *Monarquía*: Sistema político no que o xefe de estado é un rei ou unha raíña.
- España é unha monarquía.

Nome:

Curso:

Acaban a visita ao Prado conversando agradablemente coa guía do museo, Aurora, sobre a historia de España do século XVIII e XIX.

Aurora veos tan postos no tema que lles recomenda visitar unha exposición de carteis do período do Sexenio Democrático español que, xustamente esta semana, está no Museo Raíña Sofía de Madrid.

Despois de comer, visitan a exposición e quedan marabillados pola cantidade e calidade dos carteis. Entre todos xogan a interpretar as súas sátiras e a contextualizalos historicamente.

4. O folleto da exposición contén unha introdución histórica onde se fala das etapas do Sexenio Democrático. Complétao.

a Primeira República	Isabel II	Amadeo I
nova monarquía	gobierno provisional	

- En 1868 triunfou un levantamento popular que provocou a fuxida de Isabel II. O obxectivo dos revolucionarios era democratizar a vida política do país.
- Despois houbo, en España, un goberno provisional, que impulsou reformas democráticas como o sufraxio universal.
- Despois houbo unha nova monarquía con Amadeo I monarca que aceptou a democracia pero que renunciou ao trono ao cabo de 2 anos.
- E finalmente, a Primeira República que naceu con moitos problemas.

5. No Museo Raíña Sofía os rapaces tamén aprenderon que:

- A O Realismo quería mostrar a realidade tal como se vía.
- B O Impresionismo foi unha arte tradicional que empregaba liñas rectas.
- C O Romanticismo introduciu nas súas pinturas o realismo e as sombras.
- D Os modernistas traballaban ao aire libre para captar a luz e os seus efectos.

6. Escribe os seguintes estilos debaixo da imaxe que corresponda:

Impresionismo

Realismo

Romanticismo

7. Escribe cada monarca debaixo do tipo de goberno que desenvolveu:

Fernando VII - Isabel II - Alfonso XII - Felipe V - Carlos IV - Amadeo I

Absolutismo	Monarquía parlamentaria
.....Felipe V.....Isabel II.....
.....Carlos IV.....Alfonso XII.....
..... Fernando VII.....Amadeo I.....

8. Di se estas afirmacións son verdadeiras (V) ou falsas (F):

- F A Constitución de Cádiz promulgouse en 1813.
- F Un principio básico do liberalismo é a soberanía nacional.
- F En 1808 Xosé I invadiu España para conquistar Portugal, Ceuta e Melilla.
- F Entre 1814 e 1824 todas as colonias se independizaron menos Porto Rico.
- V Os carlistas estaban a favor da Lei Sálica, por iso non querían a Isabel II.
- V Segundo a Constitución de 1812 as leis elabóranas as Cortes, xunto ao rei.

AUTOAVALIACIÓN

MATEMÁTICAS

UNIDAD 11

Capacidad y Volumen

INSTRUCCIÓN:

Vas avaliar o que aprendiches deste tema. Para iso debes seguir estes pasos:

1. Estuda o tema. Tés varias opcións:
 - Repasa o material que che entregamos (podes volvelo descargar da web do cole).
 - Estúdao directamente do libro. Recorda cómo podes acceder a el:
apoyo.vicensvives.com → Editorial Vicens Vives → Primaria → Galicia →
→ Aula Activa → Matemáticas 6º → Edubook.
2. Fai todos os exercicios que poidas sen consultar o material. **(contesta a lapis)**
Recorda:
 - Utiliza as táboas que che entregamos co tema.
 - Podes usar a calculadora.
 - Escribe, ben clara, a solución. Non esquezas poñer a medida adecuada.
3. Consulta o tema ou o libro para buscar todo o que non soubeches facer. Estúdao.
4. Fai os exercicios que non fixeches antes. Non consultes o material. **(contesta con bolígrafo)**
5. Repite os pasos 4 e 5 todas as veces que o necesites.

Nombre:

Curso:

1. Completa las igualdades:

4,5 L = dL

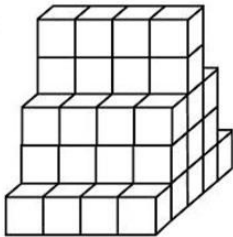
0,3 kL = daL

67,8 cL = L

3.005 mL = dL

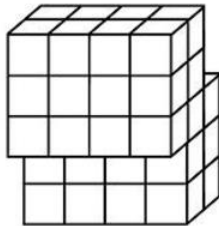

2. ¿Qué volumen (en cuadrados) ocupan las siguientes figuras?

Respuesta:

.....

Respuesta:

.....

3. Pasa a números decimales las siguientes capacidades:

$5 \frac{2}{4}$ L = L

$3 \frac{3}{5}$ L = L

$1 \frac{4}{10}$ L = L

$3 \frac{3}{10}$ L = L

Recuerda: para hallar la fracción de un número, debes multiplicarlo por el numerador y, después, dividir por el denominador.

4. Sabiendo que 1 L de agua ocupa un volumen de 1 dm³, ¿cuántos dm³ ocupará una piscina olímpica de 25.000 hL de capacidad?

Respuesta:

Nombre:

Curso:

Para celebrar el cumpleaños de los gemelos Marta y Marcos, su madre les ha hecho un pastel y ha comprado zumo y refrescos.

Las botellas del zumo tienen una capacidad de 1,5 L y las de refresco de 2.000 cm³.

5. ¿Qué tipo de botella ocupa un volumen más grande, la de zumo o la de refresco? Explica cómo lo has sabido.

Respuesta:

Explicación:

6. En su fiesta de cumpleaños, Marta y Marcos han invitado a 10 amigos cada uno. Si todos los niños beben 3 vasos, incluyendo a los gemelos, ¿cuántos dm³ de líquido habrán bebido entre todos? (Recuerda que un vaso tiene una capacidad de 20 cL).

- A $60 \text{ cL} \div 22 \text{ niños} = 2,73 \text{ cL} = 0,00273 \text{ dm}^3$
- B $60 \text{ cL} \div 22 \text{ niños} = 2,73 \text{ cL} = 0,273 \text{ dm}^3$
- C $60 \text{ cL} \times 22 \text{ niños} = 1.320 \text{ cL} = 0,132 \text{ dm}^3$.
- D $60 \text{ cL} \times 22 \text{ niños} = 1.320 \text{ cL} = 13,2 \text{ dm}^3$.

7. Para hacer la cobertura del pastel, Sonia, la madre de los gemelos, ha utilizado 200 mL de nata. Como el año que viene quieren invitar también a sus amigos del pueblo, el pastel deberá ser 1/3 más grande. ¿Cuánta nata necesitará Sonia para el próximo pastel?

Respuesta.....

Nombre:

Curso:

8. Los cumpleaños han recibido 3 regalos, empaquetados en cajas de diferentes tamaños. El de sus padres, que tiene unas dimensiones de 12 cm x 57 cm x 38 cm, el de sus abuelos del pueblo, que mide 37 cm x 50 cm x 22 cm, y el de sus amigos, de medidas 30 cm x 30 cm x 30 cm. Ordénalos de mayor a menor volumen.

- A Regalo padres > Regalo abuelos > Regalo amigos
- B Regalo padres > Regalo amigos > Regalo abuelos
- C Regalo amigos > Regalo abuelos > Regalo padres
- D Regalo abuelos > Regalo amigos > Regalo padres

9. El molde del pastel tiene forma cuadrada, midiendo 20 cm de lado y 8 cm de altura. ¿Cuántas porciones cuadradas de 5 cm de lado y 4 cm de altura podrán sacarse del pastel?

Respuesta:

Carlos y María han ido de viaje a Moscú y han decidido hacer una ruta turística en globo y así poder contemplar Moscú desde el aire.

El instructor, que es muy simpático, les comenta que el globo al que subirán tiene un volumen de 2 dam^3 y 150 m^3 .

10. Expresa la capacidad del globo en L.

Respuesta.....

11. Durante la visita, se cruzan con otro globo turístico. El instructor les explica que es de la misma compañía pero que éste tiene un volumen de $3.803.500 \text{ dm}^3$. ¿Cuál es la diferencia entre los dos volúmenes, en m^3 ?

- A $1.653,5 \text{ m}^3$.
- B 3.588 m^3 .
- C 17.697 m^3 .
- D $1.769,7 \text{ m}^3$.

Nombre:

Curso:

- 12.** Han pasado muchos años desde que María y Carlos estudiaron 6º de Primaria y ya no recuerdan la diferencia entre volumen y capacidad, ¿puedes ayudarles? Explica cómo se definen ambos conceptos y ponles un ejemplo para aclarárselo.

Explicación.....

.....

.....

- 13.** Como el globo ocupa mucho espacio, tienen que hincharlo y deshincharlo todos los días en los que se va a usar.

Si el globo en el que se montan Carlos y María se utiliza de martes a domingo durante todo el año, ¿cuántos L de aire son necesarios para hacer funcionar el globo durante 2 años? (Recuerda que un año tiene 52 semanas).

- A 782.600.000 L
- B 1.565.200.000 L
- C 670.800.000 L
- D 1.341.600.000 L

- 14.** Carlos se marea en el globo, así que se toma unas gotas de medicamento para prevenirlo. Si 20 gotas equivalen a 1 mL, y en el frasco hay un total de 4,5 mL, ¿cuántas veces podrá usar el medicamento si cada vez se toma 3 gotas?

- A 3 gotas = $3 \div 20 = 0,15$ mL; $4,5 \div 0,15 = 30$ veces.
- B 3 gotas = $3 \times 20 = 60$ mL; $4,5 \times 60 = 270$ veces.
- C 3 gotas = $3 \div 20 = 0,15$ mL; $4,5 \times 0,15 = 0,675$ veces (ninguna, necesita comprar más).
- D 3 gotas = $3 \times 20 = 60$ mL; $60 \div 4,5 = 13,33$ veces (13 veces y le sobra un poco).

NOVAS TAREFAS

LINGUA: Comprensión lectora

Charlie e a fábrica de chocolate

Charlie entrou na tenda e deixou encima do mostrador unha húmida moeda de cincuenta peniques.

–Unha Delicia de Chocolate e Caramelo Batido de Wonka –dixo, recordando como lle gustara a que recibira polo seu aniversario.

O home que estaba detrás do mostrador xirouse e alongou o brazo para coller a chocolatina, despois volveu xirarse e deulla a Charlie. Charlie arrebatoulla das mans e rapidamente desgarrou o envoltorio e chantoulle unha enorme trabada. Despois chantoulle outra... e outra... e que alegría tiña de poder levar á boca grandes anacos dunha cousa doce e sólida!

O tendeiro puxo o cambio no mostrador.

–Calma –dixo–. Podes ter dor de barriga se comes así, sen mastigar.

–Creo –dixo Charlie en voz baixa–, creo que... comerei outra chocolatina. Da mesma clase que a anterior, por favor.

O tendeiro estirou o brazo e colleu outra Delicia de Chocolate e Caramelo Batido. Colocounas encima do mostrador. Charlie recolleuna inmediatamente e rompeu o envoltorio. E de súpeto... detrás do papel viu un brillante relampo de ouro.

O corazón de Charlie parouse.

–É un Billete Dourado! –berrou o tendeiro, saltando medio metro no aire–. Tes un Billete Dourado! Atopaches o derradeiro Billete Dourado! Eh, que che parece? Que veña todo o mundo ver isto! O neno atopou o derradeiro Billete Dourado de Wonka! Aquí o teñen! Teno na man!

1. Canto paga Charlie pola chocolatina?

- A Cinco euros.
- B Cinco peniques.
- C Cincuenta euros.
- D Cincuenta peniques.

2. Que quere dicir “estripar”?

- A Obrir.
- B Tancar.
- C Desgarrar.
- D Mordes con ganas.

3. Que tipo de chocolatina pide Charlie?

- A Unha Delicia de Chocolate de Wonka.
- B Unha Delicia de Caramelo de Wonka.
- C Unha Delicia de Chocolate e Nata Batida de Wonka.
- D Unha Delicia de Chocolate e Caramelo Batido de Wonka.

4. Como reacciona Charlie cando come a chocolatina?

- A Alégrase de levar á boca unha cousa salgada e sólida.
- B Cómea con ansia e con grandes trabadas.
- C Ponse moi triste porque a chocolatina lle dura moi pouco tempo.
- D Case come o billete dourado que lle sae no envoltorio.

5. Que senten à Charlie e o tendeiro cando ven que lle sae un billete dourado?

.....
.....

6. Que billete dourado lle sae a Charlie?

- A O terceiro.
- B O primeiro.
- C O segundo.
- D O derradeiro billete.

LENGUA: Comprensión lectora

Facilitonia

Contaba la leyenda que existía un país llamado Facilitonia donde todo era extremadamente fácil y sencillo. Roberto y Laura, una pareja de aventureros, dedicaron mucho tiempo a investigar sobre aquel lugar, y cuando creyeron saber dónde estaba fueron en su busca. Vivieron mil aventuras y pasaron cientos de peligros; contemplaron lugares preciosos y conocieron animales nunca vistos. Y finalmente, encontraron Facilitonia.

Todo estaba en calma, como si allí se hubiera parado el tiempo. Les recibió quien parecía ser el único habitante de aquel lugar, un anciano hombrecillo de ojos tristes.

–Soy el desgraciado Puk, el condenado guardián de los durmientes –dijo con un lamento. Y ante la mirada extrañada de los viajeros, comenzó a contar su historia.

El anciano explicó como los facilitones, en su búsqueda por encontrar la más fácil de las vidas, una vida sin preocupaciones ni dificultades, habían construido una gran cámara, en la que todos dormían plácidamente y tenían todo lo que podían necesitar. Sólo el azar había condenado a Puk a una vida más dura y difícil, con la misión de cuidar del agradable sueño del resto de facilitones, mantener los aparatos y retirar a aquellos que fueran muriendo por la edad. Todo aquello ocurrió muchos años atrás, y los pocos facilitones que quedaban, aquellos que como Puk eran muy jóvenes cuando iniciaron el sueño, eran ya bastante ancianos.

Los viajeros no podían creer lo que veían.

Los aventureros insistieron mucho en poder hablar con alguno de ellos, y con la excusa de que les hablara de su maravillosa existencia, convencieron a Puk para que despertara a uno de los durmientes. El viejo protestó pero se dejó convencer, pues en el fondo él también quería escuchar lo felices que eran los facilitones.

Así, despertaron a un anciano. Pero cuando hablaron con él, resultó que sólo era un anciano en apariencia, pues hablaba y pensaba como un niño. No sabía prácticamente nada, y sólo contaba lo bonitos que habían sido sus sueños. Puk se sintió horrorizado, y despertó al resto de durmientes, sólo para comprobar que a todos les había ocurrido lo mismo. Habían hecho tan pocas cosas en su vida, habían superado tan pocas dificultades, que apenas sabían hacer nada, y al verlos se dudaba de que hubieran llegado a estar vivos alguna vez. Ninguno quiso volver a su plácido sueño, y el bueno de Puk, con gran paciencia, comenzó a enseñar a aquel grupo de viejos todas las cosas que se habían perdido. Y se alegró enormemente de su suerte en el sorteo, de cada noche que protestó por sus tareas, de cada problema y dificultad que había superado, y de cada vez que no entendió algo y tuvo que probar cien veces hasta aprenderlo. En resumen, de haber sido el único de todo su pueblo que había llegado a vivir de verdad.

Pedro Pablo SACRISTÁN

1. ¿En qué lugar aparecía el nombre del país Facilitonia?

- A En un cuento.
- B En una historia.
- C En una leyenda.
- D En el libro del guardián de los durmientes.

2. ¿Cómo se llaman los niños viajeros?

- A Ricardo y Laura.
- B Roberto y Laura.
- C Roberto y Linda.
- D Facilitón y Facilitona.

3. ¿A qué condenó el azar a Puk?

- A A dormir durante el resto de su vida.
- B A llevar una vida sin preocupaciones ni dificultades.
- C A despertar a los durmientes facilitones a los diez años.
- D A cuidar del agradable sueño del resto de los facilitones.

4. ¿Qué pasó cuando despertaron a un anciano facilitón?

- A Que quería seguir durmiendo.
- B Que era un anciano en apariencia pero hablaba como un niño.
- C Que se sentía desorientado y no sabía qué debía hacer entonces.
- D Que se enfadó mucho con Puk y los aventureros por haberle molestado.

5. Elige los adjetivos que describen a los aventureros:

- A Tenaces.
- B Incrédulos.
- C Investigadores.
- D Extraordinarios.

6. ¿De qué se alegra Puk al final de la historia?

- A De haber conocido a los niños aventureros.
- B Del trabajo que le tocó desempeñar todos esos años.
- C De haber conseguido entrar él también en el plácido sueño.
- D De haber sido el único de todo su pueblo que había vivido de verdad.

LINGUAS: Expresión

MENSAJE PUBLICITARIO

A veces tu imaginación tiene que ponerse al servicio del propósito de convencer y engatusar al lector.

En esta ocasión vas a tener que buscar las palabras más impactantes para llamar la atención de tu público.

En el lenguaje publicitario hay que convencer al cliente con un mensaje muy breve, pero lo más pegadizo y tentador posible.

PRÁCTICA DE LABORATORIO: Aquí se trata de que te conviertas en un publicista dispuesto a vender lo que haga falta.

1. **Inventa una marca.**

2. **Escribe una frase para el anuncio** (en la profesión se llama **ESLOGAN**) ¿cómo ha de ser esa frase?: tiene que ser original, que la gente la recuerde, que explique el producto, que convenza a los clientes de que deben comprarlo y de que se sentirán mejor si lo compran, etc, etc...

ZAPATILLAS DE DEPORTE

Nombre de la marca: **APoLo**

Eslogan: **“¿TE GUSTA VOLAR?”**

Frase de anuncio: **“Con unas Apolo en tus pies, el viento es lento”**

Ahora te toca a ti:

1. leche/ 2. refresco/ 3. chocolate/ 4. coche

TEMA 8

SOCIAIS

ESPAÑA E GALICIA NO SÉCULO XX

PLAN DE TRABALLO:

Imos preparar este tema traballando, un a un, cada un dos seus apartados.
(Faino por este orden):

- Le un apartado do tema. Recorda cómo podes acceder ao libro:
apoyo.vicensvives.com → Editorial Vicens Vives → Primaria → Galicia →
→ Aula Activa → Sociais 6º → Edubook.
- Se non téas acceso ao libro, non te preocupes: Á final deste tema vai un resume.
Pero vaiche resultar máis cómodo, se podes, facelo polo libro.
- Fai as **ACTIVIDADES** de **VOCABULARIO** dese apartado. Para iso, podes imprimir as
páxinas seguintes e pegalas na libreta (se non podes imprimilas, escribe as
palabras cos seus significados).
- Volve ler o mesmo apartado (agora o entenderás mellor).
- Elabora un esquema dese apartado co aprendido (na libreta).
- Comeza co seguinte apartado... Vai facendo así, un por un, todos os apartados ata
rematar o tema.

1. España: da Monarquía á República.

VOCABULARIO

Parlamento	República	dimitir	eleccións municipais
Constitución	coalición	sublevación militar	guerra civil
reforma agraria	autonomía	ditadura	Monarquía

- Documento que recolle os dereitos das persoas (liberdade, igualdade, dereito ao voto...).....
- Sistema político no que o xefe de estado é un rei ou raíña.....
- Sistema político no que o xefe de estado é un presidente que se elixe mediante eleccións democráticas.....
- Rexime político no que unha soa persoa goberna con poder total, poñendo e quitando as leis que queira.....
- Reunión dos deputados (representantes políticos saídos nas eleccións), que son os encargados de elaborar as leis dun país.....
- Eleccións nas que se elixen os representantes políticos do concello (alcalde e concelleiros/as).....
- Renunciar a un cargo.....
- Territorios que, ademais do goberno central dun país, teñen un goberno propio (autónomo); por exemplo, Galicia.....
- Golpe de estado: Acción dun grupo de militares, armados, que quitan ao rei ou presidente dun país e poñen outra persoa pola forza.....
- Conxunto de medidas políticas, económicas... que pretendían repartir as grandes extensións de terra (latifundios, que antes eran dunha soa persoa) entre os campesiños que as traballaban.....
- Unión de dous ou máis partidos políticos.....
- Enfrentamiento bélico que se produce entre dous ou máis bandos contrarios dun mesmo país.....

2. Vivo... Nunha sociedade en guerra

VOCABULARIO

exilio	militares sublevados	gobierno republicano	represalias
	insurrección militar	republicanos	franquistas
ejército franquista	bombardeos	poboación civil	

- Golpe de estado: Acción dun grupo de militares, armados, que quitan ao rei ou presidente dun país e poñen outra persoa pola forza.....
- Goberno de España, elixido por medio de eleccións democráticas, que o golpe de estado quere acabar con el.....
- Militares que dan un golpe de estado.....
- Exército formado por militares sublevados, baixo as órdenes do xeneral Franco, que será o ditador de España.....
- Defensores do goberno democrático de España (da República).....
- Defensores do golpe de Estado, que queren que Franco sexa o xefe de estado (o ditador).....
- Expulsión dunha persoa dun país.....
- Poboación que non combate na guerra civil.....
- Venganzas.....
- Ataques aéreos nos que se tiran bombas desde avións.....

Aprendiz de historiador@ As mulleres queren igualdade

- **Le este texto:**

Ao longo do século XX, os movementos feministas esixiron que a democratización da sociedade incluíse tamén as mulleres.

As mulleres de toda Europa, e tamén as españolas, reclamaron o dereito ao voto e a igualdade de dereitos entre homes e mulleres.

Queres saber que outros dereitos reivindicaron as mulleres e cales conseguiron?

Completa coas palabras do recadro:

homes	igualdade	superiores	lei	traballo	soldo
política	libremente	voto	estudos	pai	

- As mulleres querían igualdade no: se o traballo era o mesmo que os pedían o mesmo
- As mulleres querían igualdade nos: poder facer estudos non só primaria ou estudos de mestra.
- As mulleres querían igualdade ante a: poder actuar, sen depender do ou do marido.
- As mulleres querían igualdade na: dereito ao e de dereitos entre homes e mulleres.

3. Os anos do franquismo (1939 – 1975)

VOCABULARIO

posguerra	autarquía	ONU	éxodo rural	cartilla de racionamento
-----------	-----------	-----	-------------	--------------------------

- Emigración de moita xente que marcha do campo e vai ás cidades (sobre todo para traballar nas fábricas)
- Período de tempo inmediatamente posterior a unha guerra, durante o que se sofren as súas consecuencias (falta de alimentos e de combustibles, cidades destruídas, fame...).....
- Especie de libreta onde cada persoa ten asignada unha cantidade limitada de produtos básicos (azucres, arroz, aceite, pan...) que só se poden recoller presentando a cartilla.....
- Sistema económico no que un país consume só os seus produtos, sen comprar nada aos outros países.....
- Siglas da Organización das Nacións Unidas (Organización internacional creada co fin de manter a paz no mundo).....

4. Cómo evolucionou... A sociedade española e galega nos anos 60

VOCABULARIO

analfabeto/a	mecanización	sociedade de consumo	clase media
--------------	--------------	----------------------	-------------

- Utilización de maquinaria para realizar un traballo.....
- Sociedade que utiliza unha parte dos seus ingresos para comprar diferentes artigos non esenciais (non só para a alimentación): electrodomésticos, roupa, coches... ..
- Clase social formada por funcionarios/as, persoas que traballan no sector terciario (servizos)... ..
- Persoa que non sabe ler nin escribir.

5. Descubro... Personaxes galegos do século XX

María Barbeito naceu e morreu na Coruña e dedicoulle gran parte da súa vida á renovación educativa.

- Foi defensora dos dereitos das mulleres, da liberdade e da xustiza. Escribiu en numerosas revistas e xornais.
- Viaxou por Europa para coñecer o funcionamento das escolas doutros países e poder estudar novas correntes educativas.
- Foi membro da Real Academia Galega.

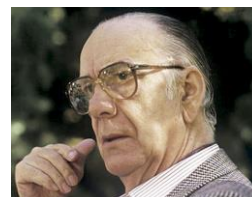
Alfonso Daniel Rodríguez **Castelao** foi un dos galegos máis importantes desta época. Destacou como pintor, caricaturista, político, escritor e como un dos pais do nacionalismo galego.

Mercado de Carlos Maside.

Carlos Maside: Atraído polos movementos máis avanzados, formou parte da vangarda artística galega.

Camilo José Cela: Premio Nobel de Literatura.

Zoom Patrimonio... A arte do século XX

A arquitectura funcional:

Os novos edificios buscaban sobre todo a súa **funcionalidade**, isto é, servir á función para a que foron construídos.

Por iso, utilizaron formas simples como a liña recta, o cubo e o cilindro e eliminaron os elementos superfluos ou decorativos.

Ademais, os arquitectos utilizaron os novos materiais industriais como o cemento, o aceiro e o vidro.

Casa construída por Le Corbusier, un dos pioneiros da arquitectura funcionalista.

Eduardo Chillida: *Ferros de tremor*, 1966.

A nova escultura:

Os escultores interpretaron e **deformaron** a representación da figura humana para crearen novas formas afastadas da realidade.

Tamén utilizaron todo tipo de materiais (ferro, bronce, plástico, aceiro) para crear figuras xeométricas e volumes abstractos.

A pintura dos “ismos”:

- **Expresionismo**, que quería reflectir os sentimentos humanos.
- O **Cubismo**, que plasmaba a xeometría do espazo.
- O **Surrealismo**, que expresaba o mundo dos sonhos.
- A **Arte abstracta**, na que as formas imprecisas, as liñas e as cores pretendían provocar emocións.

Maruja Mallo unía nas súas pinturas elementos realistas con elementos máxicos e simbólicos.

RESUME DO TEMA

1. España: da monarquía á República

A monarquía de Afonso XIII intentou democratizar o sistema político español, pero non o deu conseguido. En pleno contexto de crise impúxose a ditadura do xeneral Primo de Rivera (1923).

En 1930, Primo de Rivera dimitiu e convocáronse eleccións que ganaron os partidos republicanos. O 14 de abril de 1931 proclamouse a Segunda República e Afonso XIII exiliouse. A República restableceu o sistema democrático (Parlamento, Constitución) e emprendeu unha serie de reformas sociais:

- Cambiar a propiedade agraria.
- Limitar o poder do exército.
- Diminuír o poder da Igrexa.
- Crear autonomías.

As reformas levadas a cabo pola República tiveron problemas desde os seus inicios:

- A oposición dos partidos conservadores.
- As queixas dos grupos de esquerdas e dos sindicatos. Todo isto creou tensións políticas e un aumento da conflictividade social. En 1933 as dereitas ganaron as eleccións e pararon as reformas. En 1936, nunhas novas eleccións, ganaron as esquerdas e continuouse o proceso reformista.

O 18 de xullo de 1936 houbo unha sublevación militar contra a República apoiada polos sectores sociais contrarios ao goberno republicano. Foi o inicio da Guerra Civil española.

2. Vivo... Nunha sociedade en guerra

A Guerra Civil española enfrontou os españois durante tres anos (1936-1939):

- A insurrección militar triunfou na España agraria e fracasou nas cidades, zonas industriais ou zonas agrarias con xornaleiros.
- España quedou dividida en dúas zonas: a que apoiaba os sublevados (franquistas) e a que se mantivo ao lado do goberno republicano (republicanos).
- Os franquistas foron ganando terreo ata vencer.
- Unha vez finalizada a guerra moitos republicanos fuxiron ao exilio. – Houbo moitos feridos e case medio millón de persoas morreron. O país quedou devastado e empobrecido.

As consecuencias da guerra sobre a poboación civil foron:

- Represalias en ambos os dous bandos.
- Fame, frío e escaseza entre a poboación.
- Bombardeos sobre as cidades que causaron moitas vítimas civís.

Aprendiz de historiador@ As mulleres queren a igualdade...

Ao longo do século XX as mulleres reclamaron dereitos:

- No traballo: igualar os salarios ao dos homes, xa que as mulleres cobraban menos que os homes por facer o mesmo traballo.
- Nos estudos: as mulleres só podían estudar en primaria e para exercer de mestras dese nivel.
- Ante a lei: tratábase as mulleres como menores de idade. Dependían do pai ou do marido. – En política: pedían o dereito ao voto (sufraxistas) e a igualdade de dereitos entre homes e mulleres. A Constitución de 1931 otorgou o sufraxio ás mulleres españolas, que puideron votar por primeira vez en 1933.

3. Os anos do franquismo (1939-1975)

En 1939 tras ganar a guerra, o xeneral Franco instaurou unha ditadura. Coñécese esta etapa co nome de franquismo. Caracterizouse por:

- Acumulación de todos os poderes no ditador Franco.
- Inexistencia dunha Constitución.
- Prohibición de partidos políticos, sindicatos e eleccións.
- Partido único (Falange) e sindicato único (CNS).
- Persecución e encarceramento aos que se opoñían ao réxime.
- Organización centralista e supresión das autonomías.

Durante a posguerra España estivo illada internacionalmente e non foi admitida na ONU. Pretendíase que o país se abastecese só cos seus propios recursos (autarquía). A poboación pasaba moitas penurias. Os alimentos estaban racionados e só se podía comprar a cantidade que o Goberno determinaba (cartilla de racionamento).

A partir de 1953 España abriuse ao exterior e foi recoñecida internacionalmente. Ademais xerouse unha etapa de desenvolvemento económico.

4. Como evolucionou... A sociedade española na década de 1960

A partir de 1960 España pasou por grandes cambios nas formas de vida da sociedade.

A urbanización:

- Éxodo rural e crecemento das cidades.
- Novos servizos para as grandes cidades.
- Desenvolvemento da clase media.

O aumento do consumo:

- Aumento dos ingresos das persoas e mellora do nivel de vida.
- Aparición da sociedade de consumo.

- Utilización de electrodomésticos e aumento das comodidades no fogar.
- Adquisición de automóbiles particulares e extensión de vacacións fóra da residencia habitual.

A escolarización:

- A principios do século XX, a meirande parte da poboación española era analfabeta.
- Na década de 1960 estableceuse a educación obrigatoria e gratuíta ata os 14 anos (en 1992 ata os 16 anos).

5. Descubro... Personaxes galegos do século XX

Ao longo do século XX un bo número de galegos e galegas salientaron en diversos eidos como a política, a cultura ou a economía:

- En pedagogía destacou María Barbeito (1897-1970) que dedicou gran parte da súa vida á renovación educativa.
- En política destacou Castelao (1886-1950) que foi un dos galegos máis importantes do século XX, xa que á parte de despuntar en política, tamén o fixo en arte e literatura. A súa carreira salienta por ser o impulsor do nacionalismo galego.
- En pintura destacou Carlos Maside (1897-1958) cunha obra baseada sobre todo no mundo galego do século XX e a súa transformación.
- En literatura destacou Camilo José Cela (1916-2002). Escritor polifacético que despuntou sobre todo como novelista cun estilo moi innovador. Entre as súas obras destacan La familia de Pascual Duarte ou La colmena. En 1989 recibiu o Premio Nobel de Literatura.

Zoom Patrimonio... A arte do século XX

A arte do século XX experimentou unha gran revolución: novos materiais, novas técnicas, xeralización da fotografía...

A arquitectura buscaba sobre todo a funcionalidade. Utilizábanse formas simples (liña recta, cubo, cilindro) e eliminábanse os elementos decorativos. Utilizaba cemento, aceiro e vidro.

A escultura era distorsionada, tiña formas afastadas da realidade. Utilizaban materiais como o ferro, o bronce, o plástico ou o aceiro.

A pintura buscaba novas maneiras de expresarse. Xurdiron numerosas correntes artísticas:

- O expresionismo.
- O cubismo.
- O surrealismo.
- A arte abstracta.

Os pintores españois máis destacados do século XX son Picasso, Dalí e Miró.